

TĂNG CƯỜNG HIỆU QUẢ DẠY VÀ HỌC MÔN NGHE TIẾNG HÀN BẰNG PHƯƠNG PHÁP DICTOGLOSS

Hoàng Thị Bích Ngọc*

Trường Đại học Ngoại ngữ Tin học TP. HCM

Nhận bài: 07/09/2018; Hoàn thành phản biện: 30/09/2018; Duyệt đăng: 22/04/2019

Tóm tắt: Ngày nay, việc dạy và học tiếng Hàn trong các trường đại học (ĐH), cao đẳng (CĐ) ngày càng phổ biến. Vấn đề dạy và học tiếng Hàn như thế nào cho hiệu quả cũng nhận được nhiều sự quan tâm. Kỹ năng nghe là một kỹ năng quan trọng trong việc học tiếng Hàn, bởi vì có nghe hiểu tốt mới đạt được hiệu quả trong giao tiếp tiếng Hàn. Bài báo giới thiệu phương pháp dạy hiệu quả môn Nghe tiếng Hàn thông qua phương pháp viết chính tả Dictogloss. Phương pháp này không chỉ hướng hoạt động của người học tập trung ở kỹ năng nghe mà còn hướng đến kỹ năng viết, đọc hiểu và nói. Vậy nên có thể nói Dictogloss là phương pháp tổng hợp người dạy có thể vận dụng để nâng cao khả năng tiếng Hàn của người học.

Từ khóa: Kỹ năng nghe, phương pháp Dictogloss, tiếng Hàn

1. Mở đầu

Sau 25 năm thiết lập mối quan hệ ngoại giao (22/12/1992 - 22/12/2017), Việt Nam và Hàn Quốc đã cùng nhau đạt được những thành quả tốt đẹp về kinh tế và văn hóa. Về lĩnh vực kinh tế, theo số liệu thống kê của Cục đầu tư nước ngoài, tính đến tháng 3/2018, Hàn Quốc là nhà đầu tư số một tại Việt Nam với 6.760 dự án, trị giá hơn 59 tỷ USD. Về lĩnh vực văn hóa, cả hai nước có nhiều hoạt động giao lưu hợp tác trong nhiều lĩnh vực như giáo dục, nghệ thuật, phim ảnh, âm nhạc... Góp phần vào những thành tựu đã đạt được không thể không kể đến sự đóng góp của nguồn nhân lực nói tiếng Hàn, một nhân tố rất quan trọng trong việc phát triển mối quan hệ giao lưu hợp tác giữa hai nước. Hiện nay nhu cầu về sử dụng nguồn nhân lực nói tiếng Hàn ngày càng tăng lên. Để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng này, việc đào tạo nguồn nhân lực nói tiếng Hàn cũng ngày càng phát triển, được nhân rộng và thu hút nhiều sự quan tâm hơn. Ở khu vực phía Nam, có rất nhiều trường đại học (ĐH) có chuyên ngành đào tạo tiếng Hàn, điển hình như trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn Tp. HCM, trường ĐH Ngoại ngữ - Tin học Tp. HCM, trường ĐH Quốc tế Hồng Bàng, ĐH Văn Hiến, ĐH Hutech, ĐH Nguyễn Tất Thành, ĐH Lạc Hồng, ĐH Bình Dương, ĐH Vũng Tàu,... Ở khu vực miền Trung có thể kể đến ĐH Đà Lạt, ĐH Ngoại ngữ Huế, ĐH Ngoại ngữ Đà Nẵng,... Khu vực miền Bắc có trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn Hà Nội, ĐH Ngoại ngữ - ĐH Quốc gia Hà Nội, trường ĐH Thành Đô.

Việc đào tạo tiếng Hàn trong các trường đại học đòi hỏi ngày càng chuyên môn hóa để đáp ứng nhu cầu của xã hội. Hiện nay việc đào tạo tiếng Hàn trong các trường đại học về cơ bản được chia thành bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết. Hình thức này giúp sinh viên có thể được học chuyên sâu theo từng kỹ năng, trên cơ sở đó có thể phát triển khả năng tiếng Hàn của mình một cách toàn diện hơn. Thực tế chúng ta có thể thấy việc học ngoại ngữ và để sử dụng ngoại ngữ đó một cách thành thạo thì cả bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết phải cùng được phát triển đồng bộ. Có một số trường hợp sinh viên học ngữ pháp, viết hay đọc hiểu rất giỏi nhưng kỹ năng nghe và

*Email: hngoc@hanmail.net

nói khi giao tiếp thực tế với người Hàn còn hạn chế. Có thể do điều kiện tiếp xúc với người bản ngữ hoặc môi trường học tiếng Hàn còn hạn chế nên dẫn đến những mặt hạn chế kể trên. Vậy để khắc phục phần nào những mặt hạn chế trên, ngoài việc tạo điều kiện cho sinh viên tiếp xúc với người Hàn, tạo ra một môi trường học tập tiếng Hàn năng động, chúng ta còn có thể thay đổi phương pháp dạy và học nhằm nâng cao hiệu quả học ngoại ngữ của sinh viên. Đã có rất nhiều các bài viết liên quan đến việc nghiên cứu tiếng Hàn như ‘Phụ tố trong tiếng Hàn, một loại hình ngôn ngữ chấp dính’ (Luu Tuấn Anh, 2001), ‘Khảo sát những nghiên cứu về nội động từ và ngoại động từ tiếng Hàn’ (Trần Thị Hương, 2012), ‘Hội thoại Hàn Việt theo chủ đề’ (Lã Thị Thanh Mai, 2010), ‘딴토글로스를 활용한 한국어 듣기 학습 방안 연구’ Nghiên cứu phương pháp học môn Nghe tiếng Hàn thông qua sử dụng Dictogloss’ (Son Hee Suk, 2011)...

Ở bài báo cáo này, người viết xin được giới thiệu phương pháp học nghe theo kỹ thuật Dictogloss, đây là phương pháp tổng hợp nâng cao hiệu quả nghe thông qua cả bốn kỹ năng nghe, viết, đọc hiểu và nói. Nghiên cứu này hướng tới việc tìm kiếm câu trả lời cho các vấn đề sau:

- Dictogloss có ảnh hưởng thế nào đến khả năng học nghe tiếng Hàn của sinh viên?
- Dictogloss có tác động như thế nào đến hứng thú học tập của sinh viên so với phương pháp truyền thống?

2. Cơ sở lý luận

Dictogloss còn được gọi là nghe chép chính tả (Grammar dictation), do Wajnryb phát triển vào năm 1990, từ lâu đã là một chủ đề được nói đến trong nhiều bài nghiên cứu. Phương pháp này được sử dụng nhiều trong việc dạy các kỹ năng ngoại ngữ. Dictogloss là một từ ghép được kết hợp bởi từ dicto + gloss. Trong đó, dicto là từ viết tắt của dictation (đọc chính tả) và gloss (ghi chú). Từ đó, ta có thể hiểu Dictogloss có nghĩa là “viết chính tả rồi xây dựng lại câu”. Và phương pháp Dictogloss áp dụng trong kỹ năng nghe là kỹ thuật giảng dạy mà trong đó giáo viên yêu cầu sinh viên phải nhắc lại được nội dung của bài hội thoại hay bài khóa thông qua việc lắng nghe và ghi lại các từ khóa. Trên cơ sở những từ khóa hay những ghi chú đã được ghi chép, sinh viên tham gia thảo luận với các thành viên trong nhóm mình để tổng hợp lại nội dung chính của bài khóa.

Dictogloss kết hợp cả bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết giúp cho sinh viên có thể nâng cao khả năng nghe hiểu của mình. Tuy nhiên, đây không phải đơn thuần là phương pháp nghe và viết chính tả. Theo phương pháp Dictogloss, sinh viên sẽ lắng nghe toàn bộ đoạn văn, đoán ý, thảo luận xem đoạn văn nói về điều gì. Sinh viên có thể ghi chú lại những từ khóa mà mình được nghe, vận dụng những điểm ngữ pháp mà mình đã nghe được hoặc mình biết để triển khai thành những câu văn. Bước tiếp theo, sinh viên sẽ cùng thảo luận với những người bạn trong nhóm của mình để xem những nội dung mà mình nghe được có đồng nhất với các bạn không. Từ đó cùng thống nhất với nhau theo một ý chính. Sau khi nhóm đã thảo luận và thống nhất nội dung với nhau, giáo viên có thể cho nghe lại lần cuối để kiểm tra lại nội dung. Nếu cần, giáo viên có thể dành cho mỗi nhóm thêm khoảng thời gian ngắn để nhóm chỉnh sửa hoàn chỉnh nội dung. Dựa trên nội dung mà từng nhóm đã thống nhất, giáo viên cùng đem ra thảo luận trên lớp, cùng sửa chữa cho đúng ngữ pháp và nội dung bài khóa. Bước cuối cùng là bước phát triển kỹ năng nói dựa theo những chủ đề mà nội dung nghe đã đề cập đến.

Hoạt động nhóm trong giờ nghe giúp cho sinh viên rèn luyện thêm kỹ năng nói, tạo môi trường để sinh viên tham gia tích cực vào quá trình tiếp thu tri thức, cùng chia sẻ những kiến thức mà mình có, đồng thời cũng tiếp nhận những kiến thức khác từ bạn bè của mình, giúp ích trong việc học tập ngoại ngữ. Điểm khác biệt giữa phương pháp nghe theo Dictogloss và phương pháp nghe viết chính tả truyền thống chính là hình thức hoạt động nhóm lấy người học làm trung tâm này.

2.1. Quá trình thực hiện nghe theo phương pháp Dictogloss

Dictogloss có thể thực hiện theo 6 bước sau đây.

a. Bước chuẩn bị

Bước chuẩn bị là bước giáo viên cung cấp, giải thích cho sinh viên những từ vựng mới, những điểm ngữ pháp mới của bài học ngày hôm đó để giúp nâng cao hiệu quả nghe hiểu bài khóa. Sau khi giới thiệu về những từ mới và những điểm ngữ pháp mới, giáo viên có thể cho sinh viên đặt câu, đưa ra những bối cảnh sử dụng từ vựng, ngữ pháp phù hợp với chủ đề bài học để sinh viên làm quen với từ vựng, ngữ pháp mới.

b. Bước viết chính tả

Ở bước này, giáo viên có thể đọc trực tiếp nội dung bài khóa cho sinh viên nghe để hiểu hoặc có thể sử dụng các file nghe chép sẵn mở cho sinh viên nghe. Sinh viên ghi chú lại những nội dung mà mình nghe được. Tuy nhiên, giữa từng ý được ghi lại, nên để khoảng cách giữa các ý xa với nhau, để khi cần thì bổ sung thêm ý.

Giáo viên cho sinh viên nghe hai lần với tốc độ bình thường. Tuy nhiên, ở lần nghe đầu tiên, sinh viên chỉ nghe mà không cần viết bất cứ gì cả, chỉ tập trung nghe mà thôi. Mục đích của lần nghe đầu tiên là để nắm được nội dung của toàn bài nghe nói về điều gì.

Sau đó, ở lần nghe thứ hai, sinh viên sẽ ghi chú lại những từ khóa quan trọng mà mình nghe được. Chú ý sinh viên chỉ ghi chú lại những ý chính chứ chưa viết thành từng câu văn. Vì thời gian viết câu văn dài nên nếu chỉ chăm chú viết câu văn, sinh viên sẽ không nắm bắt được những nội dung tiếp theo. Ở bước này, sinh viên chỉ ghi chú các từ khóa.

c. Bước hoạt động nhóm

Đây là bước sinh viên cùng thảo luận với những người bạn trong nhóm mình về nội dung bài nghe thông qua những từ khóa, những ý chính mà mình đã ghi chú. Trong bước này, giáo viên sẽ phát cho mỗi nhóm một tờ giấy lớn để từng nhóm có thể ghi phần nội dung tổng hợp mà nhóm đã thống nhất. Mỗi sinh viên sẽ ghi chú được những phần khác nhau của bài khóa. Tuy nhiên, sau khi thảo luận, thống nhất nội dung, mỗi nhóm sẽ trình bày lại trên tờ giấy giáo viên đã phát và nộp lên cho giáo viên.

Trong khi sinh viên hoạt động nhóm, giáo viên không cần can thiệp vào quá trình trao đổi ở các nhóm mà chỉ lắng nghe cũng như chú ý đến những lỗi sai mà sinh viên mắc phải. Sau đó, ở bước tiếp theo có thể đem ra sửa chung trước lớp.

d. Bước phân tích và sửa lỗi sai

Giáo viên sau khi nhận những bài viết tổng hợp của từng nhóm, sẽ cho cả lớp cùng xem và cùng thảo luận xem nhóm viết nội dung là đúng hay sai, điểm ngữ pháp, câu văn dùng đã phù hợp chưa. Cùng một ý đã nghe được nhưng khi trình bày lại, sinh viên có thể dùng những biểu hiện, những cấu trúc ngữ pháp khác nhau. Giáo viên nên lưu ý điểm này và hướng sinh viên đến biểu hiện gần nhất với biểu hiện trong bài khóa đã dùng.

Sau bước phân tích, giáo viên có thể để cho các nhóm khác cùng sửa lỗi sai. Thông qua hoạt động này, giáo viên giúp sinh viên ghi nhớ những điều cần lưu ý để tránh những trường hợp sai sót lặp lại sau này. Đồng thời cũng giúp sinh viên diễn đạt lời văn một cách sinh động, phong phú mà vẫn không đi lệch với nội dung đã được nghe, giúp trau dồi khả năng viết và nói cho sinh viên.

e. Bước trả lời các câu hỏi trắc nghiệm

Thường thì mỗi bài nghe đều có những câu hỏi nhằm kiểm tra nội dung bài khóa. Sau khi nghe hiểu bài khóa, sinh viên có thể dễ dàng trả lời những câu hỏi này. Trong trường hợp có nhiều ý kiến bất đồng trong việc lựa chọn đáp án đúng, giáo viên có thể cho sinh viên thảo luận, lấy dẫn chứng từ bài khóa. Trong quá trình thảo luận, sinh viên có thể sử dụng tiếng Hàn để nâng cao khả năng nói.

f. Bước dịch nội dung bài khóa và luyện tập hội thoại

Sau khi thống nhất nội dung bài khóa, giáo viên cho sinh viên dịch bài khóa sang tiếng mẹ đẻ để luyện kỹ năng đọc dịch. Hoặc cũng có thể cho sinh viên hội thoại với nhau theo tình huống của bài khóa để nâng cao phản xạ giao tiếp của sinh viên.

2.2. Một số biến thể của Dictogloss

Ngoài các bước Dictogloss chuẩn trên, Jacob và Small (2003) có đề xuất một số biến thể khác của Dictogloss để nâng cao khả năng học ngoại ngữ của sinh viên.

- **Dictogloss negotiation**: Sinh viên thảo luận sau mỗi một phần của văn bản. Giáo viên tạm dừng file nghe sau mỗi một câu hoặc một đoạn văn ngắn, sau đó cho sinh viên thảo luận về nội dung vừa được nghe.

- **Student-controlled dictation**: Sinh viên làm việc trực tiếp với giáo viên khi họ điều chỉnh đài/loa. Họ có thể yêu cầu các giáo viên để dừng và tua.

- **Student-student dictation**: Thay vì các giáo viên đọc văn bản, sinh viên sẽ thay phiên nhau để đọc chép văn bản.

- **Dictogloss summaries**: Sinh viên tập trung vào những ý chính của văn bản gốc và làm việc với bạn học để tóm tắt những điểm chính của văn bản.

- **Scrambled sentence dictogloss**: Giáo viên trộn các câu trong văn bản trước khi cung cấp cho sinh viên và sinh viên phải xây dựng lại những gì họ nghe trước và sau đó xếp các câu theo một trật tự logic.

- **Elaboration dictogloss:** Sinh viên không chỉ xây dựng lại mà còn cải thiện văn bản. Sau khi ghi chép, sinh viên tái tạo lại văn bản và sau đó thêm vào các ví dụ tương tự như văn bản để mở rộng vốn từ, vốn câu.

- **Dictogloss opinion:** Học sinh đưa ra ý kiến cá nhân của họ trên ý tưởng của tác giả sau khi xây dựng lại văn bản.

- **Picture dictation:** Có thể thực hiện bằng cách hoàn thành một sơ đồ hoặc bản vẽ. Sau đó, các học sinh so sánh bản vẽ của họ với các bạn và với bản gốc.

3. Ứng dụng Dictogloss vào giờ học thực tế

3.1. Phương pháp và đối tượng ứng dụng

Người viết đã ứng dụng phương pháp Dictogloss trong giờ dạy Nghe tiếng Hàn, trình độ tiền trung cấp. Đối tượng là 34 sinh viên năm 2 chuyên ngành tiếng Hàn. Đối tượng được chọn đã trải qua hai học kỳ học Nghe theo phương pháp truyền thống, trình độ sơ cấp.

Phương pháp trên được thực hiện thông qua việc quan sát lớp học, kết quả của các bài kiểm tra, câu hỏi khảo sát và phỏng vấn trực tiếp. Quá trình thực hiện diễn ra trong vòng khoảng 6 tuần của học kỳ.

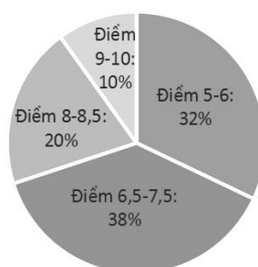
3.2. Các bước thực nghiệm phương pháp

a. Kiểm tra trình độ của sinh viên ban đầu

Trước khi thực hiện nghe theo phương pháp Dictogloss, sinh viên sẽ làm một bài test để đánh giá khả năng tiếng Hàn ở thời điểm hiện tại. Kết quả cho thấy nhiều điểm mâu thuẫn như sau:

- Phần lớn sinh viên nghe và trả lời được những câu trắc nghiệm đúng sai. Tuy nhiên khi yêu cầu cho xem những từ khóa mình đã ghi chú hay yêu cầu tóm tắt lại nội dung bài khóa thì chỉ gần 30% các em đáp ứng được yêu cầu đặt ra. Hơn 70% các em có thói quen ngồi nghe mà không hề ghi chú lại một từ khóa nào, nên khi yêu cầu tóm tắt, các em bị mơ hồ, không diễn đạt lại được nội dung câu chuyện.

- Sau đó, giáo viên phát giấy, cho nghe lại và yêu cầu các em hãy ghi chú rồi tự mình xây dựng lại nội dung câu chuyện dựa trên từ khóa mình đã ghi chú, thì thu được kết quả như biểu đồ sau:

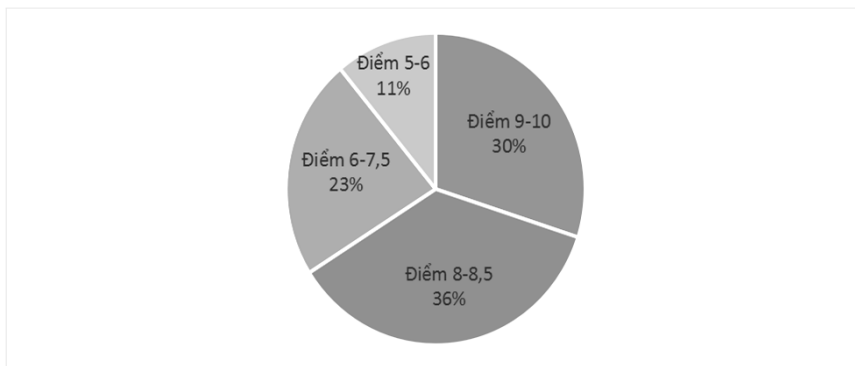
Biểu đồ 1: Kết quả kiểm tra đầu vào

Nhận xét: qua kết quả kiểm tra ban đầu, chúng ta có thể thấy số sinh viên nghe hiểu được toàn nội dung bài khóa chiếm phần trăm không nhiều. Để làm được dạng bài trắc nghiệm đúng sai thì các em có thể chọn theo kiểu ngẫu nhiên, đoán từ khóa nên có thể làm tốt việc này. Còn những câu trắc nghiệm có tính khai thác, hiểu kỹ nội dung nghe mới trả lời được thì khó với các em. Đặc biệt, có những câu văn đơn giản so với trình độ của các em nhưng khi tự mình ghi lại, các em vẫn sai những lỗi rất cơ bản.

b. Áp dụng Dictogloss trong giờ học

Giáo viên thực hiện các bước của Dictogloss, sinh viên chú ý phần ghi chú cá nhân sau đó đem ra thảo luận nhóm và cùng nhau xây dựng lại nội dung bài nghe. Kết quả khá khả quan, số điểm 8-10 đã tăng như biểu đồ 2 chúng ta thấy bên dưới.

Dictogloss đã giúp nâng cao khả năng nghe hiểu nội dung của sinh viên. Gần 70% các em nghe và hiểu được nội dung bài nghe và khi trả lời những câu trắc nghiệm mang tính hiểu sâu, tỷ lệ các em chọn đáp án đúng cao. Đồng thời, việc ghi chú, tóm tắt nội dung cũng như trình bày lại bằng văn bản các em thực hiện khá tốt. Yếu tố quan trọng giúp cải thiện được khả năng này đó chính là làm việc nhóm. Mỗi em sẽ nghe được nội dung theo những tỷ lệ chính xác khác nhau. Khi thảo luận nhóm, phần trăm chính xác sẽ được cộng dồn vào.

Biểu đồ 2: Kết quả kiểm tra đầu ra khi áp dụng Dictogloss

c. Phản hồi của sinh viên về Dictogloss

Giáo viên cho sinh viên làm bài khảo sát lấy ý kiến người học về việc vận dụng Dictogloss trong giờ nghe cũng như tiến hành phỏng vấn một số sinh viên. Kết quả khảo sát cho thấy hơn 75% sinh viên rất hứng thú với phương pháp này, lý do là được hoạt động nhóm thay vì chỉ ngồi nghe cá nhân. Hoạt động nhóm giúp cá nhân vừa có cơ hội trắc nghiệm lại khả năng nghe của mình so với bạn bè trong nhóm, vừa tạo bầu không khí học tập sôi nổi. Không khí hoạt động nhóm theo phương pháp Dictogloss làm sinh viên cảm thấy bớt áp lực hơn so với cách nghe truyền thống trên lớp. Đối với phương pháp truyền thống, một số sinh viên chia sẻ luôn cảm giác sợ mình không nghe được, sợ bị giáo viên yêu cầu tóm tắt...

Khoảng 17% sinh viên cho biết mình cảm thấy khó khăn khi học theo phương pháp này. Lý do một số bạn trong nhóm nghe rất tốt, còn mình chưa tự nghe ra được nên cảm thấy căng thẳng. Còn khoảng 3% sinh viên trả lời cảm thấy bình thường.

d. Quan sát của giáo viên khi tổ chức lớp học theo Dictogloss

Lớp học trở nên khá sinh động trong phần thảo luận nhóm. Điều đặc biệt là ngay cả một số bạn có học lực bình thường nhưng trong phần thảo luận nhóm, đã nêu được những gợi ý trở thành từ khóa giúp bạn có học lực giỏi nhớ lại toàn mạch nội dung bài. Điều này thể hiện tính tương tác trong học tập, giúp sinh viên tự tin hơn khi học cùng nhóm bạn của mình.

Vẫn còn một số sinh viên thụ động, không thảo luận gì mà chỉ ngồi nghe, lý do các bạn cho rằng bản thân không nghe được gì nên không biết trình bày sao trong khi đó bạn trong nhóm rất giỏi. Vậy nên giáo viên cần có sự phân nhóm phù hợp như nhóm những người bạn hay chơi chung, cùng trình độ...

Một số bài nghe khá dài nên cần kết hợp Dictogloss với một số phương pháp khác như nghe điền vào chỗ trống, nghe và đoán từ...

4. Thảo luận về ưu điểm và hạn chế của phương pháp dạy nghe theo Dictogloss

4.1. Ưu điểm

Thứ nhất, thông qua hoạt động nghe, phán đoán ý chính của bài nghe và ghi tóm tắt lại nội dung nghe tập luyện cho sinh viên phản xạ nghe hiểu nhanh. Trong thực tế, chúng ta khi nghe tin tức hay nghe một câu chuyện nào đó cũng không thể lặp lại từng lời văn của câu chuyện chúng ta được nghe mà chỉ có thể nghe hiểu và tóm tắt lại nội dung. Tuy nhiên đối với một số câu chuyện, nếu ta nghe mà không ghi chú lại những ý chính thì có thể chúng ta không thể nhớ hết ý được. Chính vì vậy, quá trình nghe hiểu và ghi tóm tắt lại như thế này sẽ giúp ích cho sinh viên trong quá trình làm công việc thông biên dịch sau này, biết cách ghi chú, tóm tắt một cách rõ ràng.

Thứ hai, phương pháp Dictogloss còn có phần thảo luận nhóm, đây chính là hoạt động giúp sinh viên có thể phát triển khả năng nói của mình, sử dụng tiếng Hàn để trao đổi với bạn bè, cùng bạn bè xây dựng lại nội dung bài nghe với những ý chính mà mình đã nghe được.

Thứ ba, thông qua hoạt động nhóm, trao đổi, thảo luận với bạn bè, tạo động lực giúp sinh viên tham gia tích cực hơn nữa vào quá trình học tập. Sinh viên có thể thoải mái thể hiện quan điểm của mình trước các bạn và cũng tiếp nhận được những điểm tốt từ các bạn. Đặc biệt, phần mà bản thân không nghe được hoặc còn mơ hồ sẽ được củng cố, bổ sung sau khi thảo luận với các bạn.

Thứ tư, phương pháp Dictogloss là phương pháp giúp phát triển đồng bộ cả bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết. Cụ thể đó là thông qua hoạt động viết chính tả và ghi chú, người học phát triển được kỹ năng nghe và viết; thông qua hoạt động nhóm, hoạt động phân tích câu và sửa câu văn, sinh viên phát triển được khả năng vận dụng ngữ pháp của mình, thông qua hoạt động dịch bài sang tiếng mẹ đẻ và hội thoại, sinh viên phát triển được khả năng đọc hiểu và nói của mình.

4.2. Mặt hạn chế

Mặt hạn chế của phương pháp này chính là vấn đề thời gian. Để nghe hiểu được một bài khóa theo phương pháp trên, chúng ta cần khá nhiều thời gian. Mà thời gian học trên lớp lại có giới hạn trong khi nội dung các bài lại nhiều, chính vì vậy cần phải điều chỉnh sao cho hợp lý với thời gian trên lớp.

Nếu sử dụng phương pháp Dictogloss trong toàn bộ khóa học, có thể sẽ gây nhàm chán cho người học. Vậy nên giáo viên cần cân nhắc và tổ chức lớp học cho tốt.

Vì phương pháp này chiếm khá nhiều thời gian nên tùy theo tiến độ phân bổ của môn học, chúng ta đưa ra hướng áp dụng trong những bài học, chủ đề nào cần thiết. Thực tế cho thấy phương pháp này nếu áp dụng ở trình độ sơ cấp thì phù hợp, còn ở những trình độ cao hơn thì gặp khó khăn. Vì sinh viên không thể lúc nào cũng học nghe theo dạng xây dựng lại từng câu, từng chữ của một bài khóa vì nó rất dài.

4.3. Đề xuất

Để khắc phục những mặt hạn chế kể trên, chúng ta có thể áp dụng phương pháp này cùng với những phương pháp nghe truyền thống khác như nghe và điền từ vào chỗ trống; nghe và tóm tắt nội dung bài khóa theo hệ thống những câu hỏi gợi ý cho sẵn; hoặc có thể nghe và tóm tắt ý theo sơ đồ mind map, cho xem video về tin tức hoặc văn hóa rồi cho sinh viên cùng thảo luận... Nếu kết hợp được những phương pháp kể trên với nhau, chúng ta có thể rút ngắn được thời gian viết chính tả từng câu và có thể áp dụng ở những cấp độ cao hơn.

Môn Nghe thường là 2 tín chỉ hoặc là 3 tín chỉ. Nếu 2 tín chỉ thì có thể học 30 tiết trong vòng 15 tuần, mỗi tuần 2 tiết. Nếu 3 tín chỉ có thể học 3 tiết/1 tuần. Dù theo thời lượng học như thế nào chúng ta cũng thấy thời gian học kéo dài toàn học kỳ. Vậy nên nếu giờ Nghe nào cũng chỉ áp dụng một phương pháp sẽ gây nhàm chán cho sinh viên, dễ phản tác dụng. Do vậy chúng ta cần kết hợp nhiều phương pháp để tạo sự hứng thú trong học tập cho sinh viên.

5. Kết luận

Học nghe theo phương pháp Dictogloss giúp sinh viên rèn luyện được cả bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết. Phương pháp này rèn cho sinh viên phản xạ nghe hiểu nắm bắt ý và rèn khả năng ghi chú lại những ý chính. Đây là những kỹ năng rất cần thiết cho công việc thông dịch tương lai mà sinh viên phải làm. Khi áp dụng phương pháp này, chúng ta cũng lưu ý kết hợp cùng những phương pháp nghe khác nhau để đạt được hiệu quả cao như mong muốn.

Dù còn tồn tại một số khó khăn, song việc sử dụng Dictogloss trong quá trình dạy tiếng Hàn làm cho việc học ít căng thẳng hơn và hấp dẫn hơn, giúp cho sinh viên tìm thấy động lực và niềm vui trong học tập hơn. Đặc biệt, tiếng Hàn là một ngôn ngữ mới đối với nhiều sinh viên trong năm đầu đại học, nên việc nghe theo phương pháp Dictogloss như thế này giúp sinh viên đạt được hiệu quả nghe, nói, đọc, viết một cách đồng bộ, nâng cao khả năng giao tiếp tiếng Hàn của sinh viên.

Tài liệu tham khảo

Jacobs, G. & Small, J. (2003). Combining dictogloss and cooperative learning to promote language learning. *The Reading Matrix*, 3(1), 1-15

Lã Thị Thanh Mai (2010). *Hội thoại Hàn Việt theo chủ đề*. NXB Từ điển Bách khoa.

Lưu Tuấn Anh (2001). Phụ tố trong tiếng Hàn, một loại hình ngôn ngữ chấp dính. *Đông phương học Việt Nam. Kỷ yếu Hội thảo Khoa học Quốc gia lần thứ nhất* (tr. 15). Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.

Ngọc Hà (2018). Dòng vốn FDI Hàn Quốc vào Việt Nam vững ngôi vương. Truy cập từ <http://enternews.vn/dong-von-fdi-han-quoc-va-viet-nam-vung-ngoi-vuong-127183.html>.

Trần Thị Hương (2012). Khảo sát những nghiên cứu về nội động từ và ngoại động từ tiếng Hàn. *Kỹ*

yếu Hội thảo Quốc tế Ngành Hàn Quốc học ở Việt Nam 20 năm giảng dạy và nghiên cứu (tr. 1-14). Hội thảo quốc tế trường ĐHKHXH & NV Hà Nội. Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.

손해숙 - Son Hee Suk (2011). *딕토글로스 (Dictogloss) 를 활용한 한국어듣기학 습방안연구 (Dictogloss rul hoa ryong han han gu go tuk gi hak sup bang an yeon gu) = Nghiên cứu phương pháp học môn Nghe tiếng Hàn thông qua sử dụng Dictogloss = A study on plans for Korean Listening study using Dictogloss*. Luận văn Thạc sĩ. Trường Đại học Catholic Deagu, Hàn Quốc.

TEACHING AND LEARNING KOREAN LISTENING WITH DICTOGLOSS

Abstract: Today, teaching and learning of Korean language in universities and colleges is increasingly popular. The issue of how to teach and learn Korean effectively has received much attention. Listening skills are an important skill in learning Korean, because listening comprehension is good for effective communication in Korean. The report aims to introduce effective teaching methods of Korean Listening through Dictogloss. This approach not only focuses on the learner's listening but also on writing, reading and speaking. Dictogloss is a comprehensive method that teachers can use to improve the ability of Korean learners.

Key words: Listening, dictogloss, Korean